

นวัตกรรม “ กระเป๋าวีเศษ ”

สาขา นมแม่ และอนามัยแม่และเด็ก

ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๘

นางรรณิกา สำราญสลุง

อสม. ดีเด่นระดับเขต

จังหวัด ลพบุรี

นวัตกรรม “ กระเป๋าวีเศษ ”

ชื่อนวัตกรรม : กระเป๋าวีเศษ

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางธรรมมิกา สำราญสูง

ประเภทนวัตกรรม : ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)

☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

จังหวัด : ลพบุรี

อสม. ดีเด่นระดับ ☒ เขต ☐ ภาค

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

ในช่วง 1,000 วัน แรกแห่งชีวิตสู่ 2,500 วัน เป็นสิ่งมหัศจรรย์ ซึ่งเป็นช่วงสำคัญจุดเริ่มต้นของชีวิตในการปูพื้นฐานของชีวิตเด็กไทย สู่อนาคตที่ดี ส่งผลให้เด็กเกิดความฉลาดทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ พัฒนาการสมวัย สูงดีสมส่วน หากเด็กได้รับสารอาหารที่เพียงพอ และหลากหลายจะทำให้ร่างกายและสมองของเด็กเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การได้รับนมแม่ตั้งแต่ชั่วโมงแรกของชีวิตการโอบกอดและเล่นกับลูก ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตดีมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์ดี เป็นเด็กฉลาด มีพัฒนาการสมวัย สูงดีสมส่วน ทำได้ด้วยการให้อาหารที่เหมาะสมตามวัย ควบคู่การดื่มนมแม่ให้นานที่สุด หลายครั้งที่ทำงานในชุมชน พบว่าคุณแม่หลังคลอดใส่ใจลูกน้อยมาก จนลืมดูแลตนเอง ไม่ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ส่งผลในน้ำนมคุณแม่ไม่ไหล

กระทบต่อร่างกายและพัฒนาการของเด็กในอนาคต จึงได้เห็นความสำคัญต่างๆ และได้จัดทำนวัตกรรม "กระเป๋าสเปซ" ขึ้น เพื่อให้แม่มีความรู้ในการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสม ลดภาวะเสี่ยงสามารถใช้ชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดไป

วัตถุประสงค์

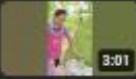
1. เพื่อให้เกิดนวัตกรรมในงานอนามัยแม่และเด็ก
2. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดมีความรู้ในการบริโภคอาหารที่กระตุ้นน้ำนมแม่
3. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงสื่อที่เสริมสร้างจินตนาการสำหรับเด็ก

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ระบุขั้นตอนของการจัดทำ/รายละเอียดนวัตกรรม)

1. ถ่ายทำวิดีโอคลิป เมนูชุนมแม่ โดยคัดเลือกเลือกเมนูที่มีวัตถุดิบอยู่ในชุมชน

2. อัปโหลดคลิปลงใน YouTube และ Facebook

☐	วิดีโอ	ระดับการมองเห็น	ช่องจำกัด
☐	 3:15 เมนูคุณแม่/เมนูร้านอาหารที่บ้าน/บริเวณใกล้เคียง ช่วยคุณแม่/เมนูอาหารสำหรับเด็กๆ ที่ทำกับได้เร็ว ๆ ไม่ มีประโยชน์ เพื่อคุณ และยังมีประโยชน์อีกให้ดูดูด้วยครับ เพราะเป็นเมนูที่ดี...	สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก
☐	 3:01 เมนูคุณแม่/อาหารที่ควรรับประทานสำหรับคุณแม่/วัยทอง... 1. ถึง คุณแม่ที่หมดประจำเดือน ให้อาบน้ำอุ่น ให้อาบน้ำอุ่น ให้อาบน้ำอุ่น... สอง ให้ความเย็น แก้อาการร้อน ให้อาบน้ำเย็น ให้อาบน้ำเย็น ให้อาบน้ำเย็น...	สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก
☐	 2:55 เมนู รุงแม่ แม่สวยผ่องใส พอดีใจที่ได้ ทำมันดี มีสุขภาพดี แคลเซียมเพื่อสุขภาพกระดูก ช่วยบำรุงร่างกายได้ ดี เพราะมีสารอาหารที่มีประโยชน์ เพราะมีสารอาหารที่มีประโยชน์...	สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก
☐	 3:00 เมนูคุณแม่/อาหารที่ควรรับประทานสำหรับคุณแม่/วัยทอง... คุณแม่ที่ขาดแคลนสารอาหารจะมีปัญหาเกี่ยวกับกระดูก มีอาการปวด และอาการอื่น ๆ อีกด้วย คุณแม่ที่ขาดแคลนสารอาหารที่มีประโยชน์...	สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก

3. นำ link วิดีโอที่ มาทำเป็น QR code ทุกเมนู

4. นำ QR code เมนูอาหารไปติดไว้กับหนังสือนิทาน ในทุกหน้า เพื่อให้คุณแม่สามารถเปิดและเห็นง่าย

5. นำหนังสือนิทานเสริมสร้างจินตนาการใส่ “กระเป๋าพิเศษ”

6. นำกระเป๋าพิเศษไปให้กลุ่มเป้าหมายได้อ่านเพื่อกระตุ้นและเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

7. หากคุณแม่อ่านหนังสือนิทานให้เด็ก ๆ ฟังจบแล้ว สามารถเปลี่ยนเป็นนิทานเล่มอื่นหรือนิทานแนวให้คติสอนใจเรื่องอื่นได้

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

1. การดำเนินงานนวัตกรรม กระเป๋าพิเศษ ถูกพัฒนาขึ้นช่วยเสริมสร้างจิตนาการและพัฒนาการของเด็กจากหนังสือนิทาน และเสริมสร้างโภชนาการให้กับหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด ในชุมชน เป็นนวัตกรรมที่จับต้องได้ ตรงกลุ่มเป้าหมาย

2. แม่ชุมชนแม่ ได้มีการให้ความรู้ในการอธิบายคุณประโยชน์ของอาหาร ในชุมชนที่เหมาะสมกับหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด ส่งผลให้มีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 48 และสามารถเลือกทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ จากการใช้แบบสอบถามความรู้ วัตถุประสงค์ก่อน และ หลัง

3. นวัตกรรม "กระเป๋าสีเขียว" มีผู้สนใจนำหนังสือนิทานไปใช้ที่บ้านจำนวน 36 ราย มียอดการเข้าดูในYouTube และใน Facebook รวมกันทั้งหมด 2,203 ครั้ง การดำเนินงานดังกล่าว ยังได้มีการบูรณาการการทำงานของ อสม.ในการติดตามการเข้าถึงยาเม็ดเสริมไอโอดีน ผ่าน app สมาร์ท อสม. โดยมีการติดตามทั้งสิ้น 36 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

☐	วิดีโอ	รายการวันที่	ปัจจัยหลัก	วันที่ 	ยอดดู
☐	 เมนูขนมแม่/เมนูอาหารที่ทำได้ที่บ้าน/เมนูผลไม้... เมนูขนมแม่/เมนูอาหารที่ทำได้ที่บ้าน/เมนูผลไม้... เมนูขนมแม่/เมนูอาหารที่ทำได้ที่บ้าน/เมนูผลไม้...	 สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก	17 ต.ค. 2024 เมษายน 2568	14
☐	 เมนูขนมแม่/อาหารการดูแลสุขภาพสำหรับคุณ... 1. สิ่ง ล้วนส่วนต่อเชื่อม วิตามินเอ วิตามินบี ช่วยขึ้นเพื่อสุขภาพ ได้ความเย็น แก้ท้องอืด...	 สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก	17 ต.ค. 2024 เมษายน 2568	18
☐	 เมนู ขุนมน้อย แสงแดดร้อน ทนความร้อนดี หัวขี้ ีชีดแต่เล็ก ผลัดเข็มนาฬิกาเพื่อสุขภาพ ช่วยบำรุงน้ำนมได้ดี เหมาะสำหรับคุณแม่บ้าน...	 สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก	17 ต.ค. 2024 เมษายน 2568	24
☐	 เมนูขนมแม่/อาหารการดูแลสุขภาพสำหรับคุณ... คุณแม่หลายคนอาจจะประสบปัญหาบ้านเกิด บ้านไม่ไหว และอาจมีปัญหาด้านสุขภาพ...	 สาธารณะ	สร้างมาเพื่อเด็ก	17 ต.ค. 2024 เมษายน 2568	21

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม ต่อบุคคล หรือกลุ่มคน หรือองค์กร หรือชุมชน

1. เป็นการกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลหญิงหลังคลอดและเด็กถึงความร้ายแรงของปัญหาเมื่อได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ ก็จะส่งผลให้กระทบต่อการเจริญเติบโตของเด็กในอนาคต
2. เป็นกิจกรรมกระตุ้นให้หน่วยงานในเขตพื้นที่ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดูแลหญิงทั้งก่อนตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์ และหลังคลอด
3. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนสิ่งอุปโภค บริโภค ที่มีความจำเป็นต่อแม่และเด็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. มีแกนนำระดับผู้นำชุมชน อสม. และแกนนำเยาวชนที่เข้มแข็ง
ในการดำเนินงานนมแม่ และอนามัยแม่และเด็ก

ปัจจัยความสำเร็จ

การได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกหน่วยงาน ทั้งผู้นำชุมชน
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หน่วยงานภาคเอกชน คนในชุมชน และ อาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ภาคผนวก

